

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 518 din data de 05.09.2019

Dosar nr.: 601/2018 conexas cu **dosar nr. 603/2018 și dosar 605/2018**

Petiția nr.: 5237/27.08.2018; 5242/27.08.2018; 5264/28.08.2018

Petent:

- petent în dosar 601/2018
- petent în dosar 603/2018
- petent în dosar 603/2018
- petent în dosar 603/2018
- petent în dosar 603/2018
- petentă în dosar 605/2018

Reclamat: Lia - Olguța Vasilescu

Obiect: declarații discriminatorii la adresa persoanelor de naționalitate germană

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

..
..
..
..
..
..

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Lia - Olguța Vasilescu cu adresa de corespondență la sediul Ministerului Muncii și Justiției Sociale din București, .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenții reclamă faptul că partea reclamată a făcut declarații discriminatorii la adresa persoanelor de naționalitate germană.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresele înregistrate sub nr. 5237/05.09.2018, nr. nr. 5242/05.09.2018, nr. 5264/05.09.2018 au fost citați petenții, iar prin adresa nr. 5403/05.09.2018 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 13.09.2018.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri a fost prezent doar unul dintre petenți.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 5582/12.09.2018, partea reclamată depune punct de vedere care este comunicat petenților prin adresele înregistrate sub nr. 5826/24.09.2018, nr. 5827/24.09.2018, nr. 5828/24.09.2018 și nr. 5829/24.09.2018.

9. Petentul .. depune punct de vedere înregistrat sub nr. 5646/13.09.2018, iar prin adresa înregistrată sub nr. 5648/13.09.2018 petentul ... depune notă scrisă, care sunt comunicate părții reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 5812/21.09.2018.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 5830/24.09.2018, petentul .. depune răspuns la punctul de vedere al reclamatului.

11. Petenta .. depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 6180/09.10.2018 iar petentul ... depune concluzii scrise prin adresa nr. 6437/18.10.2018.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

12. Petenții, prin petițiile înregistrate la CNCD sub nr. 601/2018, nr. 603/2018 și dosar 605/2018 și conexate, reclamă faptul că la data de 24.08.2018, partea reclamată a făcut o declarație la postul de televiziune România TV în contextul dezbaterilor publice aprinse pe tema responsabililor pentru represiunea violentă a protestului Diasporei din data de 10 august 2018.

13. „A spus că a venit PSD să gazeze românii și să-i bată. Trecând peste faptul că toți parlamentarii PNL au fost la miting și sunt poze pe Facebook, să vii să spui că PSD a fost cel care a aruncat cu gaze lacrimogene sau că a bătut participanții de acolo, declarația nu e demnă de președinte, ci de Mălin Bot. Știți foarte bine că în ultimele zile s-a spus că provocatorii au fost aduși de la Craiova, că eu am pus în funcție șeful Jandarmeriei. Domnul președinte a împărțit: că Jandarmeria e la PSD - că eu asta înțeleg - că serviciile secrete sunt la el și ce mai avea. Sunt instituții ale statului. Ca neamț, să vorbești de gazare trebuie să ai mult curaj”. Declarația „[...] ca neamț, să vorbești despre gazare, trebuie mult curaj”, vine ca o replică la declarația Președintelui României potrivit căreia "Guvernul PSD a gazat și a bătut românii”.

14. Se solicită constatarea și sancționarea contravenției prevăzută de art. 15 din O.G. nr. 137/2000 săvârșită, de către partea reclamată, obligarea părții care a săvârșit fapta să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

15. Prin adresa înregistrată sub nr. 5830/24.09.2018, petentul ... depune răspuns la punctul de vedere al reclamatului prin care solicită respingerea excepțiilor invocate de către partea reclamată (excepția neîndeplinirii unor condiții de formă a petiției și excepția lipsei obiectului), iar pe fond sunt întrunite toate elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 15 din O.G. nr. 137/2000, impunându-se sancționarea părții reclamate pentru fapta de discriminare.

16. Prin concluziile petentei ..., înregistrate sub nr. 6180/09.10.2018 se solicită ca C.N.C.D. să se aplece cu atenție asupra acestei situații și să arate că nu este acceptabil, mai ales ca persoană publică, să arunce cu vorbe, doar pentru că există dreptul la libera exprimare garantat în Constituție. Dacă afirmația doamnei Vasilescu ar fi fost făcută într-o discuție privată, s-ar fi admis că plângerea poate fi considerată rezultatul unei sensibilități personale excesive. Dar aici se vorbește despre un reprezentant al Guvernului României, o instituție care coordonează politica de stat; responsabilitatea morală, publică, politică a membrilor Guvernului este imensă, iar derapajele nu trebuie trecute cu vederea, în numele libertății de exprimare.

17. Petentul ..., prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 6437/18.10.2018 solicită respingerea excepțiilor invocate de partea reclamată, iar pe fond este esențial să se

reține că declarația doamnei Vasilescu a urmărit în mod activ să producă efecte care să-l defavorizeze și să-l afecteze politic pe domnul Iohannis, să-l supună la un tratament degradant, dar a reușit să-l discrimineze și să-i lezeze demnitatea. Totuși, această declarație nu l-a privit strict pe domnul Iohannis, aceasta afectând o întreagă comunitate prin modul în care a fost formulată.

Susținerile părții reclamate

18. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 5582/12.09.2018, partea reclamată depune punct de vedere susține că aserțiunea sa este scoasă din context, deoarece în urma declarației domnului Klaus Iohannis potrivit căreia “PSD a gazat românii la proteste”, a subliniat că afirmațiile sale nu sunt demne de un președinte și „ca neamț, să vorbești de gazare trebuie să ai mult curaj”.

19. Se invocă neîndeplinirea condițiilor de formă necesare și obligatorii prevăzute de art. 11 din Procedură (nu este indicat domiciliul sau reședința părții reclamate, obiectul petițiilor nu este precizat, petenții nu specifică împrejurările care i-au determinat să apeleze la CNCD, nu sunt indicate domiciliile domnilor ... și .., iar petiția nu este semnată de către aceștia) și se invocă excepția lipsei de obiect a petițiilor.

20. Declarația în cauză se încadrează în sfera dispozițiilor art. (2) alin. (8) din O.G. nr. 137/2000 care prevăde în mod expres faptul că prevederile OG nr. 137/2000 nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație. Aceasta reprezintă o opinie personală, formulată ca urmare a comparației protestului din 10 august 2018 din România cu protestele din Germania, unde forțele de ordine utilizează în mod frecvent mijloace de coerciție similare, inclusiv gaze lacrimogene și tunuri cu apă. În acest sens exemplific: protestul din Germania, Leipzig, organizat în decembrie 2015 unde au fost răniți 69 de polițiști, 50 de mașini au fost avariate și 23 de protestatari reținuți; protestul din Hamburg, iulie 2017; protestul din Metzingen, nordul Germaniei, organizat în 25 noiembrie 2011 unde forțele de ordine au fost rănite. În exemplele menționate, forțele de ordine au recurs la gaze lacrimogene și tunuri cu apă. Proteste violente au avut loc și în Spania și în Grecia. Mai mult, legislația europeană obligă forțele de ordine să acționeze în acest mod.

21. Petenții, în mod voit, au trunchiat declarația eliminând din context tocmai acuzația foarte gravă formulată de către domnul Klaus Iohannis - “PSD a gazat românii la proteste”, și care relevă, prin raportare la toate elementele din cuprins, fără putință de tăgadă, faptul că partea reclamată și-a exprimat opinia personală pornind tocmai de la declarația domnului președinte, care s-ar putea circumscrie prevederilor Ordonanței nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, întrucât milioane de oameni (membri, simpatizanți și votanți ai Partidului Social Democrat) au fost acuzați, în masă, că „au gazat românii la proteste”. Prin prisma susținerilor petenților, declarația respectivă este scoasă din context, interpretată în mod eronat și, deopotrivă, contextul este în mod voit deformat. Faptul că petenții fac o interpretare pur selectivă, aleatorie și strict personală, prin filtrul propriei rațiuni și perspective, este demonstrat cu ușurință de evidențierea în mod concret a aserțiunilor, a declarațiilor.

V. Motivele de fapt și de drept

22. **În fapt**, Colegiul director reține că prin declarația „[...] ca neamț, să vorbești despre gazare, trebuie mult curaj”, partea reclamată a făcut declarații discriminatorii la adresa persoanelor de naționalitate germană.

23. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului

Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

24. Astfel, Colegiul urmează a analiza excepția invocată de partea reclamată, excepția lipsei obiectului sesizării ca fiind echivoc raportat la domeniul de aplicare al prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, dar și excepția neîndeplinirii unor condiții de formă a petiției.

25. Prin urmare, examinând sesizările petenților, completările aduse de aceștia și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că obiectul petițiilor conexe este de competența CNCD și decide respingerea excepției lipsei obiectului petiției invocată de către partea reclamată.

26. În ceea ce privește excepția neîndeplinirii unor condiții de formă a petițiilor conexe, Colegiul director constată că acestea sunt îndeplinite, în consecință decide respingerea excepției invocată de partea reclamată.

27. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

28. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

29. **Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale,** care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile** deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

30. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de naționalitatea, etnia sau religia acestora.

31. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup minoritar, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios,
- or, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori

crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

32. **Colegiul director constată că primele două condiții** (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) **pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.**

Necesitatea ingerinței

33. **Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.**

34. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

35. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

36. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

37. În scopul de a determina dacă respectivele declarații, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură națională, Colegiul director va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul comentariilor, locul în care au fost făcute declarațiile, persoana, funcția autorului declarației.**

Obiectivul urmărit de reclamați

38. Obiectivul urmărit este important: au dorit aceștia să disemineze opinii legate de etnia sau naționalitate ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (vezi Jersild c. Danemarca)? La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

39. Colegiul director apreciază că în speța de față, sunt supuse analizei declarația „[...] ca neamț, să vorbești despre gazare, trebuie mult curaj” considerată ca fiind discriminatorie la adresa persoanelor de naționalitate germană.

Contextul în care a avut loc

40. Partea reclamată a făcut o declarație la postul de televiziune România TV în contextul dezbaterilor publice aprinse pe tema responsabililor pentru represiunea violentă a protestului Diasporei din data de 10 august 2018

41. Subiectele în cauză au generat dezbateri aprinse și tensionate în spațiul public.

Conținutul afirmațiilor

42. Partea reclamată ... a făcut o declarație la postul de televiziune România TV în contextul dezbaterilor publice aprinse pe tema responsabililor pentru represiunea violentă a protestului Diasporei din data de 10 august 2018: „A spus că a venit PSD să gazeze românii și să-i bată. Trecând peste faptul că toți parlamentarii PNL au fost la miting și sunt poze pe Facebook, să vii să spui că PSD a fost cel care a aruncat cu gaze lacrimogene sau că a bătut participanții de acolo, declarația nu e demnă de președinte, ci de Mălin Bot. Știți foarte bine că în ultimele zile s-a spus că provocatorii au fost aduși de la Craiova, că eu am pus în funcție șeful Jandarmeriei. Domnul președinte a împărțit: că Jandarmeria e la PSD - că eu asta înțeleg - că serviciile secrete sunt la el și ce mai avea. Sunt instituții ale statului. Ca neamț, să vorbești de gazare trebuie să ai mult curaj”. Declarația „[...] ca neamț, să vorbești despre gazare, trebuie mult curaj”, vine ca o replică la declarația Președintelui României potrivit căreia "Guvernul PSD a gazat și a bătut românii".

43. Întrebarea firească ar fi dacă aceste aprecieri erau necesare în contextul dezbaterii publice.

44. Astfel Colegiul nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică aducând atingeri demnității cetățenilor români aparținând minorității germane.

45. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Lingens c Austriei a reținut faptul că „Libertatea presei este unul din cele mai eficiente mijloace prin care publicul află și își formează opinii despre ideile și atitudinile conducătorilor politici. În sens larg, libertatea dezbaterii politice este esența conceptului de societate democratică, concept care domină Convenția în întregul său. Limitele criticii acceptabile sunt mai largi cu privire la politicieni decât în raport cu indivizii obișnuiți. Spre deosebire de cei din urmă, politicienii trebuie să accepte în mod inevitabil și conștient verificarea strictă a fiecărui cuvânt și fapta, atât din partea jurnaliștilor, cât și a marelui public, și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță. Indubitabil, articolul 10 paragraful 2 conferă reputației altora - cu alte cuvinte, tuturor persoanelor - dreptul de a fi protejată, iar această protecție include și politicienii, chiar și atunci când aceștia nu acționează în nume propriu; dar, în astfel de cazuri, cerințele acestei protecții trebuie cântărite cu interesele dezbaterii libere a chestiunilor politice. Din argumentația multiplă a Curții rezultă că interferența cu exercițiul libertății de exprimare al dlui Lingens nu a fost „necesară într-o societate democratică... pentru protecția reputației... altora” ; a fost disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit. În consecință a apreciată faptul că articolul 10 al Convenției a fost încălcat.

46. Conținutul afirmațiilor a condus la crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare la adresa cetățenilor români aparținând minorității germane din România, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000.

Unde au fost făcute afirmațiile

47. Având în vedere că afirmațiile au fost făcute la data de 24.08.2018, la postul de televiziune România TV acestea au avut un caracter public.

Rolul în societate a persoanelor, autori ai afirmațiilor

48. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului declarației supusă controlului este determinantă.

49. Partea reclamată este persoană publică, politician, membru al Camerei Deputaților a României, iar la momentul când au fost făcute afirmațiile deținea funcția de ministru al Muncii și Justiției Sociale.

50. Prin hotărârea CEDO, secția I, hotărârea Verlagsgruppe News GmbH c. Austria, 14 decembrie 2006, 76918/01 se arată faptul că *Art. 10 permite și publicarea unor texte ce pot aduce atingere demnității unei persoane, dacă subiectul este de interes public și a fost tratat cu bună credință*. Subiectul cu siguranță este de interes public rămânând sub semnul întrebării buna credință a autorilor afirmațiilor.

Concluzii

51. Colegiul director, reiterează faptul că, libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

52. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, Lingens c. Austriei.)

53. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că „**libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acele care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.**” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

54. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, această calitate poate fi asemănată cu cea a oamenilor politici sau a funcționarilor publici. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană, dar în mod deosebit are un caracter indispensabil pentru persoanele alese în funcții de demnitate publică, pentru partidele politice și pentru membrii acestora, deoarece ei reprezintă pe cei care le dau votul, răspund preocupărilor acestora și le apără interesele (a se vedea Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, comentată și adnotată, vol. I, pag. 750, pct. 66). Ingerința în limitele libertății de exprimare a unei persoane aflate în funcție de demnitate publică induce responsabilități deosebite instituțiilor statului.

55. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare". (ibidem, pct. 66).

56. Apreciem că, în speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată urmărind să sublinieze anumite aspecte apreciate ca negative, însă modul în care au fost făcute comentariile, a condus la lezarea demnității minorității germane. Prin modul în care au fost făcute afirmațiile, a fost atins un criteriu de discriminare, și anume cel al naționalității. Declarațiile părții reclamate au creat o atmosferă ostilă, degradantă umilitoare la adresa cetățenilor români aparținând minorității germane, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, care prevede următoarele: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

57. De asemenea, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: "orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare" și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: "exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora."

58. Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul director reține faptul că afirmațiile părții reclamate constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare.

59. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură afirmațiile părții reclamate au o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 republicată.

60. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

61. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petenți se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

62. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

63. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

64. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colectia de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor **restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputății altora; salvagădării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice**”.

65. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputății sau a drepturilor altora.”

66. Având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și

și decide sancționarea părții reclamate cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei obiectului petițiilor conexe, invocată de partea reclamată;
2. Respinge excepția neîndeplinirii unor condiții de formă a petițiilor conexe, invocată de partea reclamată;
3. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor **art. 2 alin. 1 și art. 15. din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;**
4. Aplică sancțiunea de avertisment părții reclamate, conform **art. 5 alin. 2 lit. a din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;**
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Motivată și tehnoredactată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.